

บทที่ 5

บทสรุป การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนแซกโซโฟนเพื่อพัฒนาทักษะการอิมโพรไวส์ด้วยคอร์ดโทนโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. สร้างชุดการสอนแซกโซโฟนเพื่อพัฒนาทักษะการอิมโพรไวส์ด้วยคอร์ดโทนโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ
2. ศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนแซกโซโฟนเพื่อพัฒนาทักษะการอิมโพรไวส์ด้วยคอร์ดโทนโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ
3. ศึกษาความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร ได้แก่ นิสิตหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เครื่องเอกแซกโซโฟน ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 8 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นิสิตหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 4 คน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. เป็นนิสิตเครื่องเอกแซกโซโฟน
2. เป็นนิสิตที่ไม่เคยเรียนดนตรีแจ๊สและการอิมโพรไวส์มาก่อน
3. มีความสนใจที่จะเรียนรู้การอิมโพรไวส์

สมมุติฐานการวิจัย

1. ชุดการสอนแซกโซโฟนเพื่อพัฒนาทักษะการอิมโพรไวส์ด้วยคอร์ดโทนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพมากกว่าหรือเท่ากับ 80/80
2. นิสิตมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยมีค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 3.5

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. ชุดการสอนแซกโซโฟนเพื่อพัฒนาทักษะการอิมโพรไวส์ด้วยคอร์ดโทนโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบไปด้วยเนื้อหาวิชา คู่มือการใช้ และแผนจัดการเรียนรู้ 8 คาบ คาบละ 2 ชั่วโมง โดยทุกแผนจัดการเรียนรู้ประกอบไปด้วยวัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา และกิจกรรม
2. แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน แบบทดสอบก่อนเรียนสร้างขึ้นเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเรื่องคอร์ดโทน และวัดทักษะการอิมโพรไวส์ด้วยคอร์ดโทนของกลุ่มตัวอย่างเพื่อจัดกลุ่มในการทดลอง และแบบทดสอบหลังเรียนสร้างขึ้นเพื่อทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอนแซกโซโฟนเพื่อพัฒนาทักษะการอิมโพรไวส์ด้วยคอร์ดโทนโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ลักษณะของการทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนมีดังนี้
 - 1) การทดสอบความรู้เรื่องคอร์ดโทน ใช้แบบทดสอบชนิดเติมชื่อคอร์ดโทนจากโจทย์ที่กำหนดให้และสร้างคอร์ดโดยการเติมคอร์ดโทนจากโจทย์ที่กำหนดให้จำนวน 20 ข้อ
 - 2) การทดสอบทักษะการอิมโพรไวส์ด้วยคอร์ดโทนเป็นแบบทดสอบที่ให้นักศึกษาอิมโพรไวส์ด้วยคอร์ดโทนในทางเดินคอร์ดเพลงบลูส์ 12 ห้อง โดยที่กำหนดคอร์ดและมีดนตรีประกอบ (Backing track) ให้
3. แบบทดสอบระหว่างเรียน สร้างขึ้นเพื่อวัดความรู้เรื่องคอร์ดโทนและทักษะการอิมโพรไวส์ด้วยคอร์ดโทน โดยลักษณะเป็นแบบทดสอบท้ายบทเรียน รวม 4 ครั้ง แบ่งเป็น
 - 1) การทดสอบความรู้เรื่องคอร์ดโทนโดยใช้แบบทดสอบชนิดเติมชื่อคอร์ดโทนจากโจทย์ที่กำหนดให้และสร้างคอร์ดโดยการเติมคอร์ดโทนจากโจทย์ที่กำหนดให้จำนวน 20 ข้อ
 - 2) การทดสอบด้านทักษะการอิมโพรไวส์ด้วยคอร์ดโทน 3 ครั้ง แบบทดสอบเป็นลักษณะให้นิสิต

อิมโพรไวส์ด้วยคอมพิวเตอร์ในทางเดินคอร์ตเพลงบลูส์ 12 ห้อง โดยกำหนดคอร์ตและมีดนตรีประกอบให้

4. แบบสอบถามความพึงพอใจ เป็นแบบสอบถามแบบลิเคิร์ต (Likert Scale)

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขั้นตอนก่อนการดำเนินการทดลอง

1.1 ใช้แบบทดสอบก่อนเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทดสอบนิสิตทั้ง 8 คน เพื่อคัดเลือกให้เหลือ 4 คน เพื่อจัดกลุ่มนิสิต 1 กลุ่ม จำนวน 4 คน ที่ประกอบไปด้วย นิสิตเก่ง 1 คน นิสิตปานกลาง 1 คน และนิสิตอ่อน 2 คน

1.2 ชี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับการทดลองทั้งหมด

2. ขั้นตอนการทดลอง

2.1 ดำเนินการทดลองชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใช้เวลาทั้งหมด 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 คาบ คาบละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 8 คาบ โดยมีการทดสอบหลังการเรียนรู้ คาบที่ 4 5 และ 7

2.2 หลังการเรียนรู้คาบที่ 8 ผู้วิจัยได้ทดสอบนิสิตโดยใช้แบบทดสอบหลังเรียนที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อประเมินประสิทธิภาพของชุดการสอน

2.3 ให้นิสิตทำแบบสอบถามเพื่อวัดความพึงพอใจ

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอิมโพรไวส์ด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ สรุปผลได้ดังนี้

1. ชุดการสอนแซกโซโฟนเพื่อพัฒนาทักษะการอิมโพรไวส์ด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือมีประสิทธิภาพ 81.91/86.41 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

2. นิสิตที่เรียนด้วยชุดการสอนแซกโซโฟนเพื่อพัฒนาทักษะการอิมโพรไวส์ด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ซึ่งสูงกว่าที่ตั้งไว้ที่ 3.50

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาชุดการสอนแชกโซโฟนเพื่อพัฒนาทักษะการอิมโพรไวส์ด้วยคอร์ดโทนโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือครั้งนี้ มีประเด็นที่น่าสนใจในการนำอภิปรายผลดังนี้

1. ชุดการสอนแชกโซโฟนเพื่อพัฒนาทักษะการอิมโพรไวส์ด้วยคอร์ดโทนโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือมีประสิทธิภาพ 81.91/86.41 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 อาจเนื่องมาจากปัจจัยดังต่อไปนี้

1.1 มีการเปลี่ยนผู้นำกลุ่มในทุกคาบ ส่งผลให้นิสิตแต่ละคนมีการเตรียมความพร้อมในการเป็นผู้นำโดยมีการฝึกซ้อมส่วนตัวและทบทวนเรื่องที่ได้เรียนไปแล้วก่อนถึงวันที่ต้องเป็นผู้นำ เพื่อให้การเป็นผู้นำในคาบนั้นประสบความสำเร็จและราบรื่น จึงทำให้นิสิตทั้ง 4 คนมีพัฒนาการในการอิมโพรไวส์ด้วยคอร์ดโทนในทิศทางที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสวิตซ์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2546: 161) ที่ได้กล่าวถึงข้อดีของการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า จะช่วยพัฒนาความคิด ความเชื่อมั่นของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า ค้นพบความรู้ด้วยตนเอง และช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

1.2 การแก้ปัญหาในกรณีที่มีนิสิตในกลุ่มมีพัฒนาการในการอิมโพรไวส์ด้วยคอร์ดโทนช้ากว่าเพื่อนในกลุ่ม ผู้วิจัยใช้วิธีการชมเชยนิสิตที่มีพัฒนาการที่ดีในการอิมโพรไวส์ด้วยคอร์ดโทน จากนั้นจึงแนะนำให้นิสิตที่มีพัฒนาการช้าดูเพื่อนที่มีพัฒนาการดีเป็นตัวอย่างและชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของสมาชิกทุกคนในกลุ่มเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของกิจกรรม ซึ่งส่งผลให้นิสิตที่มีพัฒนาการช้ามีความพยายามมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ได้รับคำชมเชยเหมือนเพื่อนและไม่เป็นตัวถ่วงของกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับ จอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson and Johnson, 1994: 31-37 อ้างถึงในทิศนา แคมมณี, 2550: 99-101) ที่ได้กล่าวโดยสรุปว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือจะต้องพยายามชี้ให้ทุกคนกลุ่มนั้นเห็นถึงความสำคัญของทุกคนในกลุ่ม สมาชิกแต่ละคนจะประสบความสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อกลุ่มประสบความสำเร็จ

1.3 มีการสร้างสิ่งเร้าเพื่อเสริมแรงในการฝึกซ้อม ยกตัวอย่างเช่น ผู้วิจัยได้วางเงื่อนไขเป็นการให้ลิ้นแชกโซโฟนเป็นของรางวัลหากกลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มมีพัฒนาการในการอิมโพรไวส์ด้วยคอร์ดโทนในทิศทางที่ดีขึ้น และเมื่อมีการทดสอบหากกลุ่มตัวอย่างทำคะแนนรวมทั้งกลุ่มได้ดีจะพาไปรับประทานอาหารด้วยกัน ซึ่งสอดคล้องกับหลักทฤษฎีทางจิตวิทยาการ

เสริมแรงแบบปฐมภูมิและทุติยภูมิของสกินเนอร์ (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา, 2542 อ้างถึงใน ดนุชา สมใจดี, 2553: 105)

2. ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 3.50 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ประเด็นที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือข้อที่ 6 “ท่านมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือ” เป็นข้อที่กลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 คนมีความคิดเห็นตรงกันคือมีความพึงพอใจมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 อาจเนื่องมาจากการเรียนรู้แบบร่วมมือส่งผลให้สมาชิกในกลุ่มได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ได้ฝึกการทำงานกลุ่ม การแก้ปัญหา การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับ บุญชม ศรีสะอาด (2537: 122) ที่ได้กล่าวถึงข้อดีของการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยสรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนร่วมกันทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี การซักถามทำให้เกิดความกล้า และได้คำตอบในเรื่องที่ตนสนใจ หรือยังไม่กระจ่าง การอธิบายให้เพื่อนฟังจะทำให้ผู้อธิบายมีความแม่นยำในเรื่องที่เรียนมากขึ้น เพื่อน ๆ ที่ฟังเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน ผู้เรียนได้พัฒนาการทำงานเป็นกลุ่มให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น คนอ่อนได้เรียนรู้จากคนที่เก่งกว่า โดยคนที่เก่งกว่าจะมีความตั้งใจช่วยเหลือเพื่อน ๆ เพื่อยกระดับผลงานของกลุ่มให้สูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลกับสมาชิกทุกคนในกลุ่ม

2.2 ประเด็นที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อที่ 5 “การเรียนรู้แบบร่วมมือมีส่วนช่วยทำให้ท่านยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมากยิ่งขึ้น” โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 อาจเนื่องมาจากการเรียนรู้แบบร่วมมือจะเน้นการทำกิจกรรมกลุ่มด้วยกัน และต้องแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันตลอดเวลา ซึ่งแตกต่างกับการเรียนแบบปกติ ส่งผลให้กลุ่มทดลองทั้ง 4 คนอาจจะไม่คุ้นเคยหรือต้องมีการปรับตัวมากกว่าการเรียนแบบเดี่ยว

3. ประเด็นข้อสังเกตจากผู้วิจัย

3.1 นิสิตมีความกระตือรือร้นในการเรียนมาก สังเกตได้จากการนิสิตทั้ง 4 คนเข้าเรียนครบทุกคาบ ไม่เคยขาดหรือมาช้ากว่าเวลาที่นัดเรียน อาจเนื่องมาจากนิสิตมีความชอบในดนตรีแจ๊ส แต่ไม่มีรายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตร

3.2 หลังจากการทดลองในแต่ละคาบที่เรียน คาบต่อไปนิสิตแต่ละคนจะมีพัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี ยกตัวอย่างเช่น หากนิสิตคนใดที่ผู้วิจัยไม่ได้ชมเชย หรือ

ให้คำแนะนำในการปรับปรุงมากกว่าสมาชิกในกลุ่มคนอื่น คาบต่อไปนิสิตคนนั้นจะมีพัฒนาการที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด อาจเนื่องมาจากการไปฝึกซ้อมส่วนตัวเพื่อยกระดับตนเองให้เท่ากับสมาชิกในกลุ่ม หรืออาจจะต้องการคำชมเชย

3.3 การอิมโพรไวส์ของนิสิตในระหว่างที่ทดลองมีสื่อนัด หรือทำนองที่ขาดความหลากหลาย อาจเนื่องมาจากการนิสิตไม่ได้ฝึกการแกะเพลง และมีการฟังดนตรีแจ๊สน้อยเกินไป ซึ่งการแกะเพลงและการฟังเพลงจะช่วยส่งผลต่อการอิมโพรไวส์ได้

3.4 ปัญหาที่ทำให้นิสิตมีพัฒนาการในการอิมโพรไวส์ด้วยคอร์ดโทนช้า อาจเนื่องมาจากช่วงเวลาที่ถูกวิจัยไปทดลองนั้น เป็นช่วงที่นิสิตใกล้ที่จะสอบปลายภาคเรียน ซึ่งส่งผลให้การฝึกซ้อมไม่สามารถทำได้อย่างเต็มที่

3.5 การทดสอบด้านทักษะการอิมโพรไวส์ด้วยคอร์ดโทนทุกครั้งจะมีการบันทึกวิดีโอไว้เพื่อนำมาให้คะแนน ซึ่งผู้วิจัยพบว่านิสิตจะมีความตื่นเต้นและกดดัน ซึ่งส่งผลให้มีการใช้นัดนอกคอร์ดบ้าง การเน้นและการสร้างประโยคในขณะที่อิมโพรไวส์ของนิสิตมีข้อบกพร่องมากกว่าตอนที่ฝึกซ้อมในระหว่างเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ควรเพิ่มการทบทวนในเรื่องของการเป่าโน้ตเชปต์ 1 ชั้นในจังหวะสวิง การเน้น และการนับจังหวะ 2 และ 4 ก่อนเริ่มเรียนในทุกคาบ เนื่องจากการเป่าโน้ตเชปต์ 1 ชั้นในจังหวะสวิง การเน้น และการนับจังหวะ 2 และ 4 เป็นพื้นฐานของดนตรีแจ๊สจึงจำเป็นต้องฝึกให้เกิดความชำนาญ

1.2 ควรเพิ่มการแกะเพลงหรือฝึกอิมโพรไวส์จากโน้ตเพลงของศิลปินที่มีชื่อเสียง เพื่อให้นิสิตฝึกทักษะด้านการฟังเพราะจะได้ฟังสำเนียงของเครื่องดนตรีที่ดีและเพื่อฝึกเป่าโน้ตที่เกิดการจากอิมโพรไวส์ที่ดีของศิลปิน อีกทั้งยังได้วิเคราะห์โน้ตและคอร์ดในการอิมโพรไวส์ ซึ่งจะส่งผลต่อพัฒนาการของนิสิตให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้นได้

1.3 ควรมีการถ่ายวิดีโอทุกครั้งหลังจากเรียนเสร็จในแต่ละคาบเพื่อที่จะได้ดูพัฒนาการของนิสิต และหาข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ ของการปฏิบัติ อีกทั้งยังจะช่วยให้นิสิตมีความคุ้นเคยกับการถูกถ่ายวิดีโอ ซึ่งจะทำให้นิสิตรู้สึกตื่นเต้นและกดดันน้อยลงในช่วงการทดสอบ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรเพิ่มเครื่องดนตรีที่มีคีย์แตกต่างกันจะทำให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกันมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการนำแนวทางชุดการสอนแซกโซโฟนเพื่อพัฒนาทักษะการอิมโพรไวส์โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไปปรับเปลี่ยนให้ใช้ได้กับการปฏิบัติเครื่องดนตรีอื่น ๆ หรือนำไปปรับใช้กับรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับดนตรี

2.3 ควรมีการนำเทคนิคต่าง ๆ ของการเรียนรู้แบบร่วมมือมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

PAYAP UNIVERSITY